

5

Práce s katalogy

Vysvětlení vztahu mezi katalogem
Lightroomu a soubory uloženými v počítači

Lightroom se od ostatních podobných programů liší svou schopností spravovat popisný obsah katalogu snímků. O tom, jak v katalogu snímků udržet pořádek, abyste k fotografiím později měli snadný přístup, by se dalo říci mnoho.

Katalog Lightroomu (kterému se v předchozí verzi 1 říkalo knihovna, Library) hraje ústřední roli ve všem, co v programu děláte. Když snímky importujete, katalog uchovává záznamy o tom, kde jsou soubory uloženy, i informace, které se soubory souvisejí nebo jsou přímo v nich vloženy.

Tato kapitola vysvětluje, jak jsou snímky fyzicky uloženy, jak na ně Lightroom odkazuje a jak sdílet a spravovat katalogy.

TIP

Pokud se stávající katalog odmítá otevřít a nejde opravit, můžete jej nahradit nejaktuálnějším katalogem ze složky Backups.

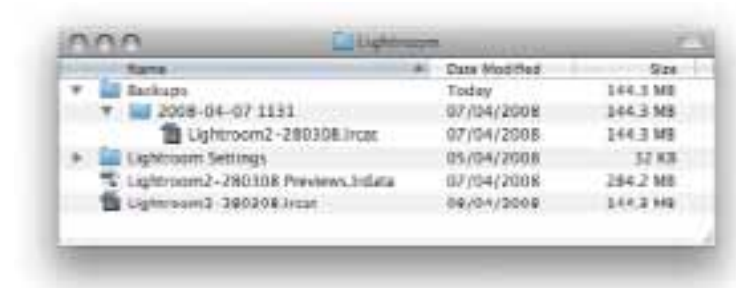
O katalozích Lightroomu

Od raných dnů správy dokumentů na počítači bylo běžné uspořádat je do samostatných systémových složek. V době, kdy fotografové naskenovali vždy jen pár snímků a pomalu si budovali archív, to fungovalo dobře. Dnes ale běžně pořídí i stovky snímků za den. Uspořádání souborů do složek může fungovat pro osobu, která hierarchii složek vytváří, ale zde se skrývá slabina tohoto systému. Jak vaše sbírka snímků poroste, budete si muset její uspořádání pečlivě plánovat, abyste věděli, kde všechny snímky jsou, když je budete potřebovat. Představte si, že onemocníte a váš kolega potřebuje najít určitý snímek. Jak snadno ho asi na vašem počítači najde? V takovém případě je potřeba mít katalogizační systém pro správu snímků, který si zachová přehled o tom, kde jsou snímky uložené. Dokáže to několik programů, včetně aplikace Microsoft Expression Media (dříve známá jako iView Media Pro). *Poznámka redakce: A samozřejmě velmi dobře, komplexně, ale přitom jednoduše i program Zoner Photo Studio (viz www.zoner.cz).* Lightroom nemá tolik funkcí jako Expression Media, ale nabízí spolehlivou metodu katalogizace snímků od okamžiku jejich importu.

Soubor, který obsahuje veškeré informace potřebné pro správu snímků zobrazených v Lightroomu, se nazývá katalog (dříve se mu říkalo knihovna). Díky této změně pojmů je nyní více zřejmý rozdíl mezi katalogem a modulem Library (knihovna).

Když jste Lightroom nainstalovali, vytvořil se nový katalog, který se nachází ve složce Dokumenty\Obrázky (nebo jejím ekvivalenty podle verze operačního systému, např. Documents\My Pictures). Tato složka obsahuje soubor Lightroom 2 Catalog.lrcat (hlavní katalog se všemi metadaty databáze) a Catalog Previews.lrdata, obsahující miniaturní náhledy. V těchto dvou souborech jsou uloženy všechny důležité informace o stávajícím katalogu Lightroomu.

Důležitější z nich je soubor Catalog.lrcat, a proto je součástí zálohovací procedury tvorba duplikátů hlavního katalogu a jejich ukládání do složky Backups (**obrázek 5.1**).

Obrázek 5.1 Složka Lightroom obsahuje soubor Catalog.lrcat. Také je zde složka Backups s datovanými zálohami katalogu.

Tvorba a otevírání katalogů

Když Lightroom nainstalujete, vytvoří se výchozí katalog. Pokud vám stačí pracovat s jedním katalogem, nemusíte si s tvorbou extra katalogů lámat hlavu a můžete přeskočit dalších 16 stran. Nejdřív si ale řekneme několik důvodů, proč byste mohli chtít mít víc katalogů, a uvidíme, jestli týkají i vás.

Pokud s Lightroomem na jednom počítači pracuje víc než jedna osoba, každý uživatel možná bude chtít mít svůj vlastní katalog. Řekněme že se dělíte o počítač s dalším členem rodiny a používáte Lightroom k archivaci a uspořádání svých digitálních fotografií. V tom případě je rozhodně užitečné mít práci ve svém vlastním samostatném katalogu – je to trochu jako oddělené uživatelské účty na počítači. Možná dokonce budete chtít rozdělit svou soukromou a profesionální práci do různých katalogů. Osobně považuji za pohodlnější mít všechno v jednom katalogu a nijak mi nevadí, že v něm mám soukromé snímky i snímky pro klienty, protože díky vyhledávacím funkcím Lightroomu snadno najdu, co potřebuji. Je ale možné, že profesionální fotograf používá Lightroom na více počítačích a na každém musí mít samostatný katalog. Na dalších několika stranách vám ukážu, jak exportovat vybraný obsah z jednoho katalogu a importovat jej do jiného, i jak exportovat odlehčenou verzi celého katalogu, abyste mohli mít kopii hlavního katalogu na laptopu, aniž byste museli kopírovat všechny originální zdrojové soubory.

POZNÁMKA

Někteří autoři radí používat při práci s katalogy Lightroomu podobnou metodiku jako v Bridge. Občas se setkáte s doporučením, že byste měli zvážit vytvoření jednoho katalogu pro osobní práci, jednoho pro ateliérové focení, jednoho pro svatby atd. I když se zdá, že tento přístup dává smysl, protože katalogy hezky zaškatulkujete, opravdu to není potřeba. Ve skutečnosti je mnohem jednodušší snímky roztrždit, když jsou všechny v jednom katalogu.

TIP

Stávající katalog můžete také otevřít dvojitým kliknutím na samotný soubor Catalog.lrcat.

Vytvoření nového katalogu

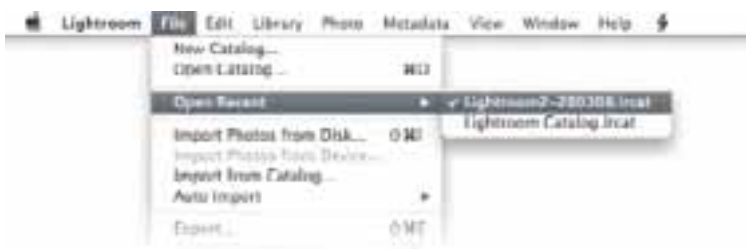
Chcete-li vytvořit nový katalog, zvolte File > New Catalog (Soubor > Nový katalog). Otevře se dialogové okno na **obrázku 5.2**. Musíte určit, kam se katalog má uložit, a pojmenovat jej. Vznikne nová složka s katalogem. Kromě souboru .lrcat bude ve složce také soubor .lock, když s katalogem zrovna budete pracovat.. Tento dočasný soubor brání ostatním uživatelům Lightroomu v přístupu k témuž katalogu přes počítačovou síť.

Obrázek 5.2 Když budete vytvářet nový katalog, budete požádáni o vytvoření nové složky a pojmenování katalogu.

Otevření existujícího katalogu

Chcete-li otevřít existující katalog, zvolte File > Open Catalog (Soubor > Otevřít katalog), nebo File > Open Recent (Soubor > Otevřít poslední) a vyberte katalog z nabídky posledně otevřených (**obrázek 5.3**). Když vytvoříte nový katalog, je nutné Lightroom restartovat, abyste mohli katalog použít. Je to proto, že je možné mít otevřený jen jeden katalog, nelze mít otevřených více katalogů zároveň.

Obrázek 5.3 Nabídka File > Open Recent.

Export katalogu

Většinu lidí bude stačit jeden katalog se všemi jejich snímky. Pokud se můžete vyhnout nutnosti mít na svém hlavním počítači více než jeden katalog, doporučuji to udělat, protože cílem dobré správy katalogu, je udržet databázi všech snímků pohromadě na jednom místě. Ale řekněme, že počítač a Lightroom sdílíte s dalšími lidmi; jednotliví uživatelé mohou mít své vlastní samostatné katalogy snímků, se kterými chtějí pracovat.

Obvykle budou fotografové chtít tuto funkci použít při exportu snímků z jedné kopie Lightroomu na jiný počítač. V modulu Library nebo na filmovém pásu si vyberete fotografie a použijte příkaz Export as Catalog (exportovat jako katalog). Otevře se dialogové okno na **obrázku 5.4**, kde určíte, kam se má katalog uložit. V katalogu se vždy (minimálně) exportuje hodnocení a další informační metadata. Pokud však chcete exportovat víc než jen základní informace, zapněte volby Export negative files (export soubory negativů) a Include available previews (zahrnout dostupné náhledy). Příkaz Export as Catalog lze použít pouze k vytvoření nových, samostatných katalogů. Nemůžete exportovat a přidávat do existujícího katalogu.

Export s negativy

Při zapnuté volbě Export negative files, se exportuje kopie stávajícího katalogu obsahující všechny zdrojové snímky, tzn. raw, JPEG, TIFF a PSD soubory. Jinými slovy, Lightroom exportuje všechny informace v katalogu spolu s originálními zdrojovými soubory.

Obrázek 5.4 Dialogové okno Export as Catalog se objeví, když budete chtít snímky exportovat jako katalog. Můžete exportovat pouze vybrané fotografie, nebo všechny fotografie zobrazené v modulu Library a na filmovém pásu.

POZNÁMKA

Export katalogu se liší od standardního exportu souboru. S katalogem se exportuje vše, co s fotografiemi souvisí, např. snímky historie a virtuální kopie originálů. Když zapnete volbu Export negative files, exportující se zdrojové soubory ve své originální podobě, nesloučené do jedné vrstvy. To znamená, že ve Photoshopu upravené soubory v katalogu se exportují se zachovanými vrstvami.